

**VRBIS HIEROSOLY-//m[a]e, Templiq[ue] in ea origo, &
ho//rum rursus excidium, profana-//tio, aliaeq[ue] uariae
fortuna**

Langen, Rudolf von

Coloniae, Jan. 1517

VD16 L 341

De Babylonia quam præpote[n]s & admirabilis ciuitas fuit, de[que] eius rege Nabuchodonosor, ac eius filio ac nepotibus. Et quo pacto Babylonia his capta tandem in horrendam diuina comminatione ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71344)

sub cuius edicto. consummandæ ædificationis templi
uenia facultasq; concessa est.

¶ De Babylonia quam præpotēs & admirabilis ci-
uitas fuit, deq; eius rege Nabuchodonosor, ac eius fi-
lio ac nepotibus. Et quo pacto Babylonia bis capta
tandem in horrendam diuina comminatione redacta
est solitudinem. ¶ Caplm̄. VIII. & ultimū.

Ibet hoc loco (uir mihi quidem obser-
uandissime) paulisper a sacrae historie
cursu declinare, & de efferato & potē-
tissimo rege Nabuchodonosor & ur-
be eius Babylonia, quid ī antiquis sit

Babylon
Hierony.

Chaldaea
Lucanus

scriptum historijs, quas ego quidem attigisse potui, in
medium afferre. ¶ Babylon igitur quæ (beato Hiero-
nymo teste) hebraicæ dicitur Babel, interpretaturq; cō-
fusio, eo q; ibi ædificantium turrim. sermo cōfusus sit,
potentissima fuit, ut magnis autoribus referentibus
audiemus. Arx autem illius urbis fuit turris, quæ edi-
ficata post diluuium, in altitudinē dicitur tenere qua-
tuor milia passuum, paulatim de lato in angustias co-
artata, ut pondus imminens facilius a latioribus sustē-
tetur. Describunt autores in ea, templa marmorea, au-
reas statuas, plateas auro lapidibusq; fulgētes, & mul-
ta alia, quæ pene uidentur incredibilia. Hęc Chaldaea
metropolis fuit, & regni sedes, De qua Lucanus pri-
mo Pharsalicæ suæ.

Cunq; superba foret Babylon spolianda trophæis.
Et adeo fuit nobilis (ut postea referemus) ut Chaldaea

am totam & Mesopotamiam a se Babyloniam appel-
larit. Hanc omnes Græci & Latini Historici parit &
Poetæ, a Semiramide regina conditam referunt, dicē Semiramis
te in præclaro opere suo Ouidio, libro. iij. Metamor Ouidius.
phoseos, ubi dicitur altā coctilibus muris cinxisse Se-
miramis urbem. Etsi Iosephus & Danielis liber a Na- Iosephus
buchodonosor, conditam referunt. Intelligendū esse Daniel li-
reor, illum hanc ampliassse, & ambitiosissime exornas ber.
se, ut Constantinopolis a Constantino condita scribi Constanti
tur, non q̄ eam ipse primus ædificauerit, cum a Lace- nopolis
dæmonio Pausania primum cōdita sit, appellataq̄ Bi- Bizantiū
zantium ut Iustinus in epitomis suis, ceteriq̄ tradūt,
sed longe maiori eam muroꝝ ambitu cinxisse Constā
tinum, publicisq̄ & priuatis auxisse: iuxta augustalē
magnificentiam ædificijs. Cōgruit in parte huic sen-
tentia apud Eusebium Abydemus, qui de Babylone Eusebius
scribens, Omnia (inquit) illa loca aquis contacta fuiss- Abydem
se dicuntur. Belus autem regionem siccaste perhibet Belus.
tur, & Babyloniam condidisse, quæ menia aquarū illu
uione deleta, Nabuchodonosor restituit, quæ reman-
nent ad hæc usq̄ Macedonum tempora. Huius autem
muri (teste Strabone in sextodecimo Gæographiæ) Strabo
ambitum habent trecentorū & octogintaquinq̄ stadi-
orum, crassitudinem pedum trigintaduorū, altitudinē
inter turres. cubitorū quinquagenum, turrium ipsarū
sexagenum, uiam super menibus tam latam, ut quadri-
ge occurrentes, facile p̄transire possint. Vnde & hæc
ex septem spectaculis unum dicitur. Item horti pens-
les in figura quadrata, quorū latus quodlibet quatuor
est iugerū. Herodotus uero histo. suarū lib. i. Huiusce
modi urbs inqt (Babylonē significās) in ingēti planis
E

tie sita est, forma quadrata, magnitudine quatuorcentis
 centum uicem stadiorum, In summa quadringentorum &
 octoginta in circuitu quatuor laterum urbis. Tanta est
 inquit Babylonici oppidi magnitudo, quod ita exornatum
 est, ut aliud nullum eorum, quae nos nouimus. Iam pri-
 mum fossa ambit alta atque lata, aquae plena. Deinde mu-
 rus quinquaginta cubitorum crassitudine, ducentorum celsi-
 tudine. Eius per ambitum centum portae stabant aereae
 omnes, cum cardinibus postibusque. Eius autem due sunt pla-
 gae, quas interfluit fluuius nomine Euphrates, qui ma-
 gnus, & altus, & celer, ex Armenijs in rubrum mare de-
 currit, in hunc uterque murus lacertos exporrigit, eiusque
 incuruae utriusque ripae, coctilibus lateribus, per materia
 pretexunt. Ipsa urbs plena domibus est, ternarum quater-
 narumque contignationum, secta in uias rectas, & cetera multa
 quae ad longum elegantissime persequitur. Plynii. uero & So-
 linius Chaldaee gentis caput Babyloniam esse (ut supra
 notauimus) dicunt, tam nobile ut propter eam Assyrii, &
 Mesopotamii, in Babyloniae nomen transierint. Et urbs
 est (inquit) lxx. milia passuum circuitu patens, muris cir-
 cundata, quarum altitudo ducetos pedes ternis digitis ul-
 tra quam mensura nostra altioribus. Interluit Euphrate, Bel
 Iouis templum quem inuentorem syderalis disciplina dicunt.
 Bel. Baal in se habet, & quem in sacris litteris Bel aut Baal appellatum
 legimus. Habuit haec tanta & stupenda ciuitas reges con-
 plures, & reginas quae apud eam regnarent tamen duas, us-
 que ad Nabuchodo. prima eius regina Semiramis fuit,
 quae eam (ut diximus) condidit, decimo natiuitatis Abrae
 anno, Assyrijs post mortem Ninii primi apud eos regis
 impans, de qua prima apud autores conscripta sunt, ut
 apud Herodotum, Iustinum, & Plynium. Fuit & alia apud Assyrios

Plynii
 Solinius

Belus

Bel. Baal

Semiramis

Herodo.
 Iustinus
 Plynii

regina imperans Nitocris nomine, Semiramide, ut ait Nitocris
 Herodotus solertior, cuius gesta magna trāsies ius
 cundū quē cōmenta ē dolū, tantū narrasse sit satis. Su
 pra portas urbis Babylonīe celeberrimas, in loco edi
 to, atq; cōspicuo, sepulchrū sibi construxit, idq; his lris
 inscripsit. Si cui regū Babylonis post me futuroꝝ, fue
 rit pecuniæ penuria, apto sepulchro sumat quantūcū
 q; libuerit, pecunię dūtaxat indigēs, aliq; ne apiat. Hoc
 sepulchrū tādiu fuit imotū, dū regnū puenit ad Dariū.
 Is indignū esse ratus, se neq; uti qppia his portis (ideo
 aut nō utebat q; supra caput trāseuntis mortuus situs
 esset) neq; sumere pecunias repositas, & eas ipm, puo
 cātes, reserauit monumentū. In q; non qdem pecunias
 inuenit, sed mortuū & lras ita dicētes. Nisi pecunia es
 ses inexplebil, & turpis lucri auidus, haud aperuisses
 urnas defunctorū. Regū at Babylonis q; ab Herodoto
 describit, in imisso catalago, ad Nabucho. redeamus.
 Huius em ingētes uictorias, & res gestas, nō solum sa
 crae, sed & græce, & barbare, narrāt historię. Polyston Polyston.
 em ut ē apud Euseb. Pā. & de Hieremia, & Nabucho. Euse. Pā.
 in hūc modū scribit, quod sacris lris plimū conuenire
 uidet. T pibus inqt Ioachim Hierem, pphetauit, q; mis
 sus a deo cū ludæos aureo simulachro cui nomen erat
 Baal sacrificātes, repisset, futurā eis, ppter hoc calamit
 tatē prædixit. Venisseq; Nabuchod. Babylonioꝝ re
 gē, ac Astybare Medoꝝ rege in auxiliū adducto, cen
 tū & lxxx. peditū, eqtum centū & xx. milia, ac decem
 milia curruū, primo Samaritanas oēs urbes, Galileam,
 Scytopolim, & Galitidē euertisse, Deinde Hierosoly
 mā, & ludæoꝝ regē Ioachim. uiuum capisse. Et aurę
 & argentū, æs, cæteraq; omnia, quæ in tēplo fuerunt.

Iosephus

Berofus

arca excepta, & tabul^l, in Babylonē asportasse. Arca
 em̄ (inqt Hierem̄.) detinuit, & post aliq̄ Nabuchod^l.
 inqt, postq̄ pdicta menia edificare cœpit, grauit̄ egro-
 tauit, mortuusq̄ ē post. xliiij. annū regni sui. Iosephus
 uero uernaculus Iudæorū historicus, in. x. antiqtatum
 ait. Porro Nabuchod^l. cum uixisset annis. xliij. defun-
 ctus ē, uir illustris, & prioribus regibus ualde fœlicior
 Berofus etiā Chaldaicę scriptor historię, ut apud eun-
 dē ē Iosephū, sic de eodē ait. Audiēs aut̄ p̄ Nabucho-
 qa satrapa q̄ cōstitutus fuerat ī A egypto, & locis Sy-
 rię & Phœnicis. recessisset ab eo commisit filio Nabu-
 cho. iuueni, q̄ndā p̄tē exercitus, misitq̄ aduersus eū q̄
 ab eius p̄e discesserat, facta dimicatiōe eū uicit, & p̄u-
 ciā ex isto principio suo subiugauit impio. Eo siqdem
 contigit, ut p̄ Nabuchodonosor agrotaret, in Baby-
 loniā ciuitate, & a uita decederet, qui regnauit annos
 uiginti & unum. Nabuchodonosor autem patris co-
 gnita morte, dispositis A egypti reliquarq̄ p̄uinciā
 rum rebus, datoq̄ amicis negotio, ut Phœnicum, Sy-
 rorū, & A egyptiorū, reliquarq̄ gentium captiuos, si-
 mul & p̄adā. Babyloniam quam fidelissime defer-
 rent. Ipse cum paucis accelerato itinere, per desertum
 Babyloniam uenit, ibiq̄ a uiro quodā optimo regnū
 probe custoditum inueniens, totius paterni regni po-
 titus est imperio. Captiuis autem ueniētibus, oppor-
 tunissimū habitationis locum ciuitate constituit. De
 hostium uero manubijs, templum Belī, & reliqua ur-
 bis, & antiqua ciuitatis loca, ambitiose exornauit. Et
 post pauca, Fecitq̄ hortum suspensibilem, eo q̄ uxor
 eius possessionem regionis propriā uidere desyderā-
 ret, quę nutrita fuerat in locis Medię. Philostratus in-
 tus.

super in Indicis & Phœnicis historijs, toto triennio & decem mensibus, Tyræ eum obsedisse commemorat, ut Ezechiel longa aduersus Tyræ prophetia prædixit Ezechiel rat, sed post euersam Hierosolymā, hoc eū fecisse crediderim. Sed & efferatiōis eius, quam in Daniele descriptam legimus. Megasthenes (teste eodē Iosepho Megasthenes. & Eusebio Pamphili) meminuit dicēs Nabuchodonosor Hercules robustiorem fuisse, uniuersamq; Libyæ Iosephus am, cæterāq; Asiam, usq; ad Armenios domuisse, quæ Euseb. Pā. Chaldæi dicunt (inquit) cum in regnum suum redisset, furore diuinitus captum, magna exclamasse uoce. Futuram o Babylonij uobis ego calamitatem prænūcio, quam neq; Belus ille, neq; ulla uis Deorū auertet. Veniet Persa, qui uobis afferet seruitutem. Cyræ Persarū regem designās, ut statim referemus. Mortuo igitur cum tribus & quadraginta annis regnasset Nabuchodonosor, succedit ei filius, qui Euilmerodach uocabatur, de quo scribit Hieremias, q̄ in primo anno regni sui, leuauerit caput Ioachin regis Iudæ, & duxit eū de carcere. Habuitq; (ut Iosephus, ait) inter necessarios amicos, & multa ei dona cōcessit, fecitq; eum in Babylonia inter reges haberi. ¶ Post mortem uero Euilmerodach, qui decem & octo regnauit annis, in regnū patris eius (ut Hieronymus auctor est) filius eius Neuglisar, post quem filius eius Laborsordoch, quo mortuo filius eius Balthasar. regnum tenuit, quem sacra Danielis historia commemorat, non Nabuchodonosor filius, ut imperitiores autumant, morem scripturæ historia sanctæ non intelligentes. patrem pro abauo, aut tritauo, poni. Hic cum grande conuiuium ritu barbarico reginis ac concubinis instruxisset, iussissetq; aurea &

argentea uasa dei afferri, quæ tritauus eius Nabuchonosor de perustis Hierosolymis adduxerat, & quibus ipse usus non fuerat, sed in templo Dei sui consecrauerat Beli) Vidit rex commessabūdus inter pocula scribentem in pariete manum, sermonem incognitum sibi, scilicet MANE. id est numerauit Deus regnum tuum, atq; compleuit. THETEL. id est appendit in statera iudicij sui, & ante te iugulabit gladius, quā natura dissoluet. PHARES. i. Imperium tuum in Medos diuidetur, & Persas. Continuo ciuitas ipsa capta ē Babylon, rex ipse sacrilegus in capta urbe obrunctus. Babylonē autē bis a Persis captā legimus, primo a Cyro, Secundo cum rebellasset, a Dario histaspis, q̄ Cambyse filio Cyri (interfectis q̄ inuaseraunt regnum Magis) successit. ¶ Cyrus itaq; iuxta Esaie uaticiniū, quē dñs aduersus Babylonē suscitauit, regnum Persarum adeptus, cæterisq; domitis p̄ circuitum gentibus, in Babylonios mouit, testeq; Herodoto ac Iustino ad Gindem peruenit amnē, quē cum traicere nō nisi nauibus posset, quidam ex candidis equis, qui sacri apud Persas habentur, petulanter ingressus fluuium transire conabat, sed hunc fluuius uorticibus contorquens, obrutum abripuit. Seneca uero libro tertio de ira, & Iustinus quendam ex militibus regi summe dilectum fuisse aiunt, qui fluminis rapacitate absorptus sit. Rex iratus amicum ulcisci statuit, iurans qui nunc præclarum equitem uorauisset, mox uix tingeret genua mulieris. Nec in peragendo segnior. Nam expeditione in Babylone intermissa, copias suas bifariā diuisit, deinde alueos ad funiculum designauit, cētenos & octogenos utrinq; ad Gindis labra omnino cōuersos, quos

Mane
Thetel

Phares

Esaías

Seneca.
Iustinus

distributis copijs, effodí iussit. Et opus quidē, ut quod a tanta multitudine fieret perficiebatur, tamen in eo faciendo solidam eam æstatem triuerunt. Cyrus ubi Gindem mulctauit, in trecentos & sexaginta riuos ductum, & alterum uer illuxerat, ad Babyloniam ire contendit, Babylonijs eum producto exercitu prestantibus, qui ubi propius urbem promouit, cum eo conflixerunt, prælioq; fugati in oppidum se receperunt. Hi tamen quia Cyrum inquietum uiderant, & cunctas gentes aggredientem, comportauerunt multorum annorum commeatus, ideoq; tunc obsidionem nullius momenti faciebant. Et Cyrus cum iam longo tempore nihil admodum res proficeret, inops consilij fuit. Tandem siue ab alio sibi suggestum fuit, siue ipsi in mentem uenit, sic statuit faciendum. Instructis enim uniuersis copijs, partim qua fluuius urbem ingreditur, partim a tergo qua egreditur, imperauit. ut dum cererent alueum posse transiri, illac urbem inuaderent. Ipse uero cum inutiliori exercitus parte abiit, ad stagnum in quod prioribus solebat temporibus influere Euphrates, anteq; eum Mitocris regina (de qua supra mentionem est) in altum reduxit alueum, aggestis immensi operibus. Eo ubi Cyrus peruenit, que Babyloniorum regina fecerat, apud flumen, & apud stagnum, quod erat palus, eadem ipse fecit. Nam reuocato in paludem flumine, alueum eius uado transibile reddidit. Id tale ubi actum est, Perseque ad ipsum instructi erant, per alueum unde fluuius Euphrates abscesserat, mediorum fere femorum tenus gnauit Babylonem introierit. Quos Babylonij si factum Cyri, aut audissent, aut sensisset, haud dubie contempto eorum ingressu, pessimo exitio affecisset. Nam obseratis omnibus

quæ ad flumē ferūt portul, cōscensiscq̄ septis, ipsi p̄ri
 pis stantes, illos p̄gressos ueluti in cauea excepissent.
 Nunc ex inopinato eis Perse astiterunt, & cum capti
 essent, qui media urbis incolebant Babylonij, propter
 eius tamen magnitudinem non sentiebantur (ut fert̄)
 ab his qui circa extrema habitabant. Sed quoniam die
 es festus eis esset, exercendis choreis atq̄ oblectationi
 bus opera dabatur, donec plane rem animaduertērūt.
 Ita primū capta est Babylon a Cyro potentissimo Per
 sarū rege, & auunculo eius Dario Astyagis ut nōnul
 lis placet Medorū regis filio, quem & Græci (ut Hiero
 ro. ait) Astyagem appellant. Quadrāt hęc Herodoti
 dicta, sacræ Danielis narratiōi, & Iosepho, qui magnū
 (ut superius diximus) conuiuium celebrasse narrant
 Balthasar, imminēte sibi interitu, & urbi captiuitate.
 Triginta post hęc annis a Dario Histaspis hoc modo
 secundo capta est Babylon. Assumpto siquidem post
 cædem Magorū ad regnum Persarū Dario, Babylonij
 rebellauerunt, ad obsidionem quam longissime tole
 randam, rebus om̄ibus probe comparatis. Darius ad
 uersus eos contractis omnibus copijs contendit, urbē
 q̄ obsidione cingit. Sed ipsi nihil pendere obsidionē,
 nam conscensis muroꝝ propugnaculis, tripudiare p̄
 braq̄ ingerere Dario, atq̄ exercitui. Is cum annum &
 septem menses in obsidione consumpsisset, perdolitū
 cuidam ex Persarū principibus est Zopyro. Is de for
 missima sese mutilatiōe affecit, quippe nares sibi p̄c
 cidit, auriculasq̄, comam deformiter circūtondit, plas
 gas imposuit, atq̄ ita ad Darium prexit, quem ille in
 tuens uirū spectatissimū, exiliens e solio exclamauit.
 Quis eum, ob quod facinus mutilasset? Ad eum Zo

Hierony.
 Herodo.
 Daniel
 Iosephus,

pyrus. Nemo (inquit) o rex præter te cuius est tanta potētia, ita me potuisset afficere, neq; alienus hoc q̄s-
piam mihi fecit, sed ipse ego, quod indigne fero Baby-
lonios Persis illudere. Sed si tecū cōmunicassem quæ
eram facturus, tu me non permisisses, nunc memet in
consilium adhibens id feci. Itaq; iam Babylonem ca-
piemus, nisi tu tuis parces. Ego enim uti sum 'ad mu-
ros transfuga fugiam, dicamq; ad illos hæc abs te pas-
sum, & ut opinor' ex hoc corporis habitu fidem eis fa-
ciens, consequar exercitus præfecturam. At tu deci-
mo die postquam introgressus sum, mille milites quo-
rum amissioe paræ tibi dāni fiat, colloca aduersus por-
tam quæ Semiramidis uocatur. Rursus interiectis se-
ptem diebus, colloca duo milia ad portas quæ dicunt̄
Ninior̄. At tertio uiginti diebus interiectis e regio-
ne portar̄ quæ dicuntur Chaldæor̄, alios statue nu-
mero quatuor milia, dum neq; priores neq; postero-
res habeant, quo se defendant, præter gladios. Post di-
em uicesimū reliquas copias iube, recta muros undiq;
subire uia. Ver̄ ad portas quæ Belides & Cyssie dicū-
tur, operam ediderim, committēt enim mihi, cum alia,
tū portar̄ clauēs. Illinc mihi atq; Persis curæ erit ope-
ram nauare. Hæc dicens ut turpī mutulatus erat, tan-
quam uere perfuga ad muros contendit, quē sub ipso
muro conspectum Babylonij, quisnam esset? aut cui-
us rei indigens uenisset, sciscitabantur. Cuncq; Zopy-
rum se diceret, transfugisseq; ad Babylonios, ad magis-
tratus eum ducunt. Ante quos conditionem suā mi-
serans, referebat hæc sua mala a Dario passum, q̄ suas

fisset illi discedere cum exercitu, quoniã spes nulla ur-
 bis expugnande mihi uideretur. Ad uos aut̃ (inquit)
 nunc uenio, ita maximo uobis bono futurus, sicut Da-
 rio & exercitui eius maximo malo. Neq; em̃ q; me ita
 mutilauit impune feret, habente me omnium consilio-
 rum suor̃ exploratos exitus. Babylonij uero uirum
 apud Persas magnum, ita auribus naribusq; truncatũ
 cernentes, sperantesq; uera dicere, & ad se sociũ uenif-
 se, facile inducti sunt, ad permittenda ei quecunq; po-
 stulasset. Iste postulauit copias militum, quas ut accep-
 pit perfecit ea quæ cum Dario composuerat. Siqdem
 decimo die eductis Babylonior̃ copijs, mille Darias
 nos trucidauit. Eum Babylonij aduertentes consen-
 tanea uerbis facta præstare, maiorem in modum læta-
 bantur, parati omni in re homini parere. Iste interie-
 ctis diebus de qbus erat conuentum, cum delectis Ba-
 bylonior̃ egressus, duo milia Darianor̃ militum in-
 terfecit. Rursus alijs constitutis diebus supersedēs, &
 quatuor milia occidit. Quo tertio opere edito, Zopy-
 rus om̃ia apud Babylonios erat, ita ut dux exercitus,
 & muroꝝ custos declararetur. Postremo ubi e compo-
 sito Darius undiq; muris admouit, imperat Babylo-
 nijs, copias Darij adoriētes muris arcerent. Ipse aper-
 tis Cyssijs atq; Belidibus portis, Persas in urbem intro-
 duxit. Quod factum Babylonior̃ qui uidebant, hi in
 suo qsq; loco permanserunt, donec & ipsi se proditos
 intellexerunt. Ita Babylon iterũ capta est, qua potitus
 Darius, muros eius circũcidit, & portas omnes amoli-
 tus est, quor̃ Cyrus neutrum fecerat. Ita Esaiæ Hiere-

Esaias
 Hieremias

miæ & Danielis uaticinia, contra Babylonem & eius Danielis
 regem Nabuchodonosor, ac eius pronepotem Baltha
 far sunt expleta. Malleusq; contritus est uniuersæ te
 ræ, & demum iuxta Esaiæ sententiam, in uastam redu
 cta est solitudinem, dicente eodem propheta. Erit Ba Esaias
 bylon illa gloriosa, in regnis inclyta, in supbia Chal
 dæorū sicut subuertit Deus Sodomam & Gomorram,
 non habitabitur in sempiternum, nec ponet ibi tento
 toria Arabs, nec pastores regescent ibi, sed erunt ibi
 bestia, & replebuntur domus eorū draconibus, & ha
 bitabunt ibi strutiones, & pilosi saltabūt ibi, & respō
 debunt ulule in ædibus eius, & syrenæ in delubris uo
 luptatis. Vult propheta sanctus Hieronymo expla Hierony.
 nante. Quia intantum Babylon uastata erit, atq; de
 serta, ut ne ad pascua quidem armentorū, & pecorū uti
 lis sit. Non enim tendet ibi Arabs Sarracenusq; ten
 toria, nec pastores post uestigia gregū fessi labore re
 quiescent, & post longam uariamq; uerborum Esaiæ
 explanationem ait. Tanta erit urbis quondam poten
 tissimæ populatio, ut præ multitudine demonum atq;
 bestiarum, nullus audeat in eam pastorum, id ē deser
 ti appetitor intrare. Didicimus idem inquit Hierony
 mus, a quodam fratre Elamita, qui de illis finibus egre
 diens, nunc Hierosolymis uitam exigit monachorū,
 uenationes regias esse in Babylone, & omnis gene
 ris bestias, murorum eius tantum ambitu cōtineri. Et
 sic uere de Babylone dici potest, quod de magnis ur
 bibus quæ in Archadia erant, dictū est. ut ait in gæo
 graphia Strabo. Magna ciuitas, magna solitudo est, Strabo

tit nostri temporis de Roma orbis olim domina cerne
 Plato. re licet, diuinæ enim meminit Plato, omnia orta occi-
 dunt, & aucta senescunt. Nec intelligendum est con-
 tinuo Babylonem, postquam a Dario capta ē, ita des-
 fertam, sed temporis successu, & potissimū post Ale-
 xandri mortem, condita Seleucia omnino in solitudi-
 nē redacta est. Persæ insuper pro ea Nisibim & Cresis-
 phontem maximas & clarissimas urbes condiderunt.
 Hæc habui, quæ de Babylone dicerem. Et quæ infini-
 ta pene apud præstantissimos autores digesta sunt, p
 ea qua potuimus breuitate perstrinximus. Licet forte
 lectori succincto nimia p operis instituti qualitate uis-
 debuntur. Sed euersam diuino iudicio Babylonem, &
 in uastam solitudinem confusionis urbē redactam res-
 linquentes, urbis Hierosolymæ instaurationem, repa-
 rationemq; in ea templi resumemus. Quæ secundo hu-
 ius operis libro præstabunt exordium.

¶ VRBIS HIEROSOLYMAE, TEM-
 pliꝝ in ea, uariæ profanationis, ac euerfionis, ad egre-
 gium & spectatissimum uirꝝ dominum Hermannum
 Langium Decanum Monasterien. Liber primus fi-
 nit foeliciter.

¶ Incipit Secundus.

¶ DE FACVLTA TE IN PATRIAM
 redeundi, & templi restaurandi Iudæis per Cyrꝝ Pers-
 sariꝝ regem cōcessa. Et quo modo per uicinas gentes
 assiduꝝ sint incursionibus impediti Iudæi. De morte